

РЕШЕНИЕ

№ 24532

гр. София, 16.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в
публично заседание на 01.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разглежда дело номер **6534** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), вр.с чл. 85, ал.1 и чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. Д. М., гражданин на А. ЛНЧ [ЕГН], адрес [населено място], [улица] РПЦ на ДАБ, „Военна рампа“, съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3 БХК против Решение № 3519 от 20.05.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ поради липса на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

В жалбата се сочи, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Жалбоподателят счита, че административният орган е игнорирал факта, че причините да напусне страната си на произход са свързани със заплахата за живота и сигурността му. Обжалвания административен акт счита, че е издаден без съобразяване на нито един от изложените в бежанската му история факти и обстоятелства, както и на последващото му бащинство. ДАБ е издал процесното решение в нарушение нормата на чл. 75, ал. 2 ЗУБ, съгласно която при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя. Не е извършен анализ на законодателната уредба за наказание на прелюбодейството, по което законодателство ще бъде наказан в държава му по произход. Липсва каквото и да е ангажиране в процедурата на участието на Дирекция „Социално подпомагане“, с оглед на което е нарушен и принципът за висшия интерес на детето и принципът

за запазване на семейството по отношение на партньорката му и двете малолетни деца. След издаване на оспореното решение, на 29.05.2025 г. в [населено място] се родило второто му дете. Счита, че ДАБ е пропуснал да изложи изрични мотиви във връзка със семейното му положение, както и да изготви и приложи справка за държавата му на произход относно положението именно на лицата в неговата ситуация-мъж в съжителство без брак с жена, принудително сгодена за друго лице и родител на неродени в брак лица. Същевременно се опасява от преследване, доколкото в държавата съществуват строги закони за наказания на прелюбодейството, опасност от изтезание или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание в А..

При разглеждане на молбата намира, че следва да бъде спазен и принципът за запазване целостта на семейството, като административният орган да съобрази фактите относно наличието на подадена молба за предоставяне на международна закрила както на партньорката му така и на новородената им дъщеря и малолетната им дъщеря, които също се намират в България.

Позовава се на § 185 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците определя минималния кръг от лица, които могат да се възползват от принципа за целостта на семейството, а именно съпруга(ата) и малолетните деца. В случая по своята същност отношенията с партньорката му са приравнени на съпружески такива, с оглед трайността и интензитета на семейните отношения и факта на родените от връзката деца.

В действителност заявява, че решението не съдържа каквото и да било упоменаване на семейните връзки, не е ангажиран социален доклад и въобще липсват мотиви в тази насока, поради което счита, че е нарушен принципът за висшия интерес на детето. Според оспорващия, новонастъпилото в хода на административното производство обстоятелство - бременността на жената, с която живее и раждането на втората им дъщеря на 29.05.2025 г., съставлява основание по чл. 9, ал. 8 ЗУБ за предоставяне в негова полза на хуманитарен статут - по други причини от хуманитарен характер. Възприетата от административния орган теза, че Турция е трета сигурна държава, е неоснователна и не е подкрепена с конкретни доказателства относно неговия и на семейството ми индивидуален случай. По изложените съображения, оспореното решение намира за незаконосъобразно на основание чл. 146, т. 3 и 4 АПК. Искане за неговата отмяна със законните последици от това.

В съдебно заседание оспорващият се явява лично и с адвокат Т. и моли да бъде уважена жалбата и да се отмени оспорения административен акт, да бъде върната преписката на административния орган с произнасяне, съобразно указанията на съда.

Ответната страна, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет, не изпраща представител, депозирано е писмено становище.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в своята съвкупност и доводите на страните, намира за установено от фактическа страна, следното:

Подадена е молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ВР-13- 1065/12.07.2024 г., до председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС), от Х. Д. М. от мъжки пол, [дата на раждане] в общ. У. пров. Б., А., гражданин на А., етническа принадлежност: хазара, семейно положение: женен, ЛНЧ [ЕГН]. Личните му данни са установени въз основа на подписана декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3. Х. Д. М. заявява, че е напуснал А. преди четири години и половина нелегално заедно със съпругата си за И.. Разказва, че пренощували една нощ в [населено място], който се намирал на границата с Турция и на следващия ден преминали нелегално в Турция. Останали там около четири години в [населено място]. През това време се родила ѝ дъщеря им на 29.12.2020 г. в болницата в същия град. Съобщава, че в Турция живеели нелегално, трудно и в непрекъснат страх, че ще бъдат

депортирани в А.. Добавя, че в Турция много се е променило отношението към бежанците и той не виждал никакво бъдеще за своето семейство. Посочва, че тъй като нямал редовни документи е работил много и на различни места и не е имал постоянна работа. Обяснява, че не е имал проблеми с турските власти, но се е притеснявал да не бъде върнат в А. поради липсата на редовни документи. Началото на юли месец 2024 г. влиза заедно със своята съпруга и дъщеря си на територията на Република България отново нелегално. Добавя, че с влак са се придвижили към вътрешността на страната и сами се предали в центъра за бежанци в кв. Военна рампа с идеята да подадат молба за закрила.

Чуждият гражданин мотивира молбата си за международна закрила с проблеми от семеен и личен характер. Конкретния повод, който е накарал молителя да напусне А. е сегашната му съпруга, която през 2019 г. била принудена да се омъжи за мъж, който е талибан. По негови думи тя била насилствено сгодена за него и единствения вариант връзката между двамата да просъществува, била да напуснат А.. Молителят, уточнява, че отношенията им датирали от преди събитията с годежа ѝ с талибан. Разказва още, че по техните закони, тя трябва да остане вярна на годеника си и не може да има връзка с друг мъж. Добавя, че годеника на сегашната му съпруга бил пащун и нямал да има милост към нея. Пояснява, че прелюбодейството в А. се наказва със смърт- убийство с камъни.

Допълва, че мюсюлманството е по-затворена религия и никой не гледа с добро око на това мъж и жена да имат дете без брак. По време на проведеното интервю с рег. № УП 16435/22.07.2024 г. Х. Д. М. разказва, че след като са напуснали А., талибаните превзели управлението на страната и законите станали още по- рестриктивни и мюсюлмански. Кандидатът за закрила споделя, че родителите му, сестрите му и един брат напуснали А. след превземането на властта на талибаните. Молителят твърди, че няма и не желае да се завърне в страната си по произход. Съобщава, че ако се върне съпругата му ще бъде осъдена на смърт с камъни, а него го очаква строга присъда, тъй като по законите на талибаните, това че е „взел“ жената на друг мъж е смъртен грях и се наказва със смърт. Пояснява, че би желал да живее спокойно и да получи разрешение за престой в Република България и неговата дъщеря да има добро бъдеще. В заключение чуждият гражданин добавя, че се е занимавал с търговия на дамски дрехи и шалове, но през по-голямата част от времето си е учил и е завършил средното си образование в [населено място]. Декларира, че желае да получи международна закрила в Република България.

Кандидатът е афганистански гражданин, който през 2019 г. е напуснал родината си и около четири години е живял в Турция. Въз основа на тези твърдения, съгласно чл. 75, ал. 2, изр. първо във вр. § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ, за Х. Д. М. следва да бъдат преценени всички относими факти, свързани с личното му положение в държавата му по произход - А. и в страната, в която е пребивавал около четири години - Турция. Като причина за напускането на А. е изтъкнал проблеми от семеен и личен характер. Напуснал Турция, тъй като не притежавал редовни документи, но през цялото пребиваване там не е имал никакви проблеми с турските власти

С оспореното в настоящото производство против Решение № 3519 от 20.05.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, на основание чл. 75, ал.1, т.2, вр. с чл.8 и чл.75, ал.1, т.4 вр. чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия. Въз основа на събраните в административното производство доказателства, като е съобразил актуалната ситуация в А. и с оглед липсата на личен елемент за търсената международна закрила, е обосновал извод, че не са изпълнени предпоставките по чл. 8 ЗУБ и чл. 9 ЗУБ и на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, вр. чл. 9 ЗУБ е постановил отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

От страна на ответника в хода на съдебното производство е приложена справка на директора на дирекция "Международна дейност" на ДАБ - МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А..

Преписката съдържа докладна записка от директор на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ по подадена молба за предоставяне на международна закрила по преписка с рег. № 16434 и рег. № УП-16435. Втората преписка се отнася за оспорвания, като видно докладната адм. орган е следвало преди произнасяне да изиска социален доклад за малолетното дете и в проекта на решението да обсъди най-добрия интерес на детето. В адм. преписка се съдържа от Агенция“Социално подпомагане“отговор, видно от който контакт не е осъществен с родителите на детето, поради което не е изготвен такъв. Това обстоятелство навежда до извода, че не са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая преди произнасянето на процесното решение.

В съдебно заседание в качеството на свидетел е разпитана жената, с която живее оспорвания и майка на двете им деца, която заяви, че в А. живеели на една улица с приятелят ѝ, преди може би около шест години. В България били от една година нямали брак. Понеже талибаните са на власт и ако ги върнат в А. ще бъде наказана с хвърляне на камъни, а той ще бъде осъден на смърт, защото е избягала с чужд мъж.

От така приетото за установено, съдът прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган –председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 ЗУБ.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е бил информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод на разбираем за него език. Видно от представения протокол от проведено интервю, същото е проведено на заявления от жалбоподателя език, като последният изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ молбата е била разгледана индивидуално, като на жалбоподателя е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си. Спазен е и срокът по чл.75, ал.1 от ЗУБ след възобновяване на производството.

Не се установява и нарушение на чл. 58, ал. 9 от ЗУБ. От ответника е изискано писмено становище от ДАНС по молбата на жалбоподателя за предоставяне на международна закрила, което в случая е положително.

Независимо от горното, съдът счита, че оспореното решение е издадено при съществено нарушение на административно-производствените правила, довело и до несъответствие с материалния закон.

Причините, които българският законодател урежда като обосноваващи предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут, се сочат в чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата

на тази държава или да се завърне в нея. Наличието и основателността на опасенията, следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за закрила данни, като се отчита произходът на преследването, дали последното води до нарушаване на основни права на човека и закрилата, която може да даде или да се получава от държавата по произход.

В разглеждания случай в интервюто чужденецът е заявил пред органа, че основната причина да напусне А. е извънбрачната му връзка с жена, както и дете което не е родено в брак, поради което са избягали от талибаните.

В настоящия случай, независимо от многобройната фактология в оспореното решение, председателят на ДАБ не е анализирал подробно бежанската история на чужденеца, като не е преценил и обсъдил всички факти и обстоятелства относими към бежанската му история и да прецени личното му положение с оглед на тях.

Административният орган не е събрал и обсъдил тези доказателства и не е изложил конкретни мотиви, защо, при наличие на тези данни е приел, че оспорващия не е налице основателен страх от преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. При преценката за наличието на тези основания, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл. 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 на разширен състав на Съда на Европейските Общности. В него се казва, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Също така, имайки предвид мотивите на решението по дело № C-465/07, въпреки че не е необходимо кандидатът да е персонално застрашен, за да се ползва от защита по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, то в колкото по-голяма степен кандидатът е в състояние да докаже, че е конкретно засегнат, поради фактори свързани със специфичните му лични обстоятелства, толкова по-ниска степен на насилие е необходимо да бъде установена, за да му бъде предоставена субсидиарна закрила и съответно - колкото по-малко той е в състояние да покаже, че лично би бил обект на насилие, толкова по-голяма степен на насилие следва да бъде установена. Сигурността на държавата по произход търпи непрекъснато развитие и промяна, като всеки решаващ орган или съд следва да отчита ситуацията такава, каквато е към момента на решаване на спора пред него. В този смисъл и доказателствата за действителното положение, от които да се направи извод за

сигурността за живота на търсещия убежище, следва да са актуални.

В заключение, от събраните писмени доказателства са налице данни, че жалбоподателят и свидетелката, разпитана в съдебно заседание имат две деца. От съдържащото се в настоящата адм. преписка става ясно, че е изискан доклад от Агенция „Социално подпомагане“, но към момента на издаване на обжалваното решение такъв не е изготвен, съответно не е взет предвид.

С оглед изложеното, не са изяснени всички факти и обстоятелства от значение за случая, което е съществено процесуално нарушение на адм. производствените правила, довело до нарушаване правото на защита на оспорващия. Освен това с оглед чл. 6 ал. 2 от АПК адм. акт е издаден в нарушение на основни принципи на адм. правораздаване, а именно, че административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава. Следва да се посочи, че след издаване на 20.05.2025г. на оспореното решение, на 29.05.2025г. е родена втората дъщеря на оспорващия и жената, с която живее, за което е представен по делото акт за раждане.

В конкретния случай, за да отхвърли молбата за закрила, решаващият орган се позовава, както на твърденията в интервюто, така и на фактите, които се съдържат в справките за А., изготвени от дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС. На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека.

В справката не се съдържа информация относно начина на третиране на лица, обвинени в нарушаване на моралните ценности на шериата. Този въпрос не е изследван в справката, изготвена от дирекция "Международна дейност" на ДАБ – МС, поради което председателят на ДАБ – МС не го е изследвал в решението си и този въпрос, макар и относим към настоящия казус, е останал извън предмета на обжалваното решение. Обсъдената в решението справка не е пълна, тъй като не е изследвано положението на лицата, обвинени за поддържане на извънбрачна връзка. С оглед принципите на доказване в процеса за тези обстоятелства е необходимо да бъдат събрани доказателства, за да се прецени правилно ли са обосновани изводите на административния орган.

Освен това, когато молбата за закрила се приема за неоснователна поради отсъствие на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ административният орган е следвало да се мотивира и относно принципа "non refoulement" (забрана за връщане), залегнал в чл. 4, ал. 3 ЗУБ, въведен с чл. 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците, който е длъжен да спазва. В конкретното административно производство е следвало да се извърши преценка дали в случай на връщане на чужденеца в страната му по произход, той ще е изложен на опасност от изтезания или друга форма на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, поради обстоятелствата, които излага в бежанската си история.

Макар по делото да се съдържат данни относно обстановката в А., административният орган не е изпълнил задължението си да обсъди последствията за чужденеца в случай на връщането му в страната по произход. Това негово задължение следва не само от чл. 4, ал. 3 ЗУБ, но и от чл. 19, ал. 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз по отношение на всички административни и съдебни органи и гражданите на Европейския съюз. Представената пред настоящата инстанция справка

относно актуалната политическа и икономическа обстановка в А. не отменя задължението на административния орган да изследва личната бежанска история на кандидата за международна закрила.

Преценката за наличието на предпоставките за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут административният орган е следвало да извърши, след като събере всички относими към бежанската история доказателства. Като не е сторил това, административният орган при постановяване на обжалвания административен акт е допуснал съществено нарушение на административнопроизводствените правила, а от там и на материалноправните норми.

Тук следва да се посочи съдържащата се в адм. преписка докладна записка рег. № УП16435/13.02.2025г. от директор на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ по подадена молба за предоставяне на международна закрила по преписка с рег. № 16434 и рег. № УП-16435, в която са дадени подробни указания за изпълнение преди произнасяне с административен акт по молбата за международна закрила, включително изготвяне на социален доклад от Агенция „Социално подпомагане“, като преди произнасяне на решението следва да се обсъди и прецени най-добрия интерес на децата, да съобрази минималния кръг от лица, които могат да се възползват от принципа за целостта на семейството.

По изложените съображения отказът на административния орган за предоставяне на закрила е постановен при съществено нарушение на задължението по общото правило по чл. 35 АПК да изясни фактите и обстоятелствата от значение за случая, както и на специалната разпоредба по чл. 75, ал. 2 ЗУБ да прецени всички относими факти, свързани с личното положение на молителя и с държавата по произход.

По изложените съображения издаденият административен акт е незаконосъобразен, което налага неговата отмяна и връщане на преписката за ново произнасяне от административния орган съгласно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение. При произнасяне по молбата за международна закрила следва да се преценят всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя и с държавата му по произход към момента на постановяване на новото решение.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 4 състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. Д. М., гражданин на А. ЛНЧ [ЕГН], адрес [населено място], [улица] ДАБ, „Военна рампа“, съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3 БХК Решение № 3519 от 20.05.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ поради липса на предпоставките по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказано да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия.

ИЗПРАЩА делото като преписка на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет за ново произнасяне, съобразно указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ